

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΔΙΟΠΑΘΩΝ ΦΛΕΓΜΟΝΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ ΕΝΤΕΡΟΥ

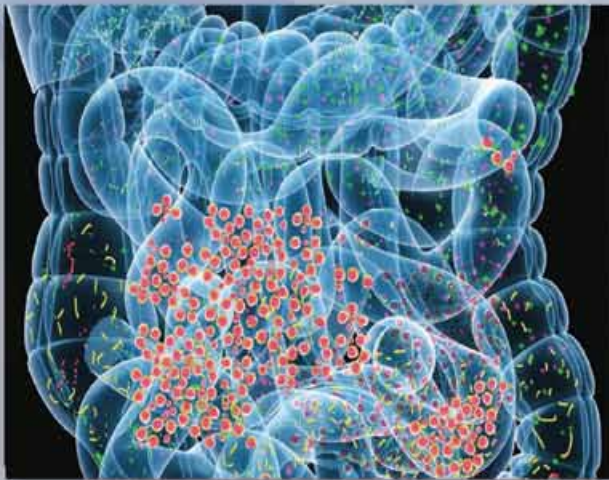
σε συνεργασία με τον

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΩΝ - ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ

**Οι Διαιτολόγοι συναντούν
τους Γαστρεντερολόγους
στις Ιδιοπαθείς Φλεγμονώδεις
Νόσους του Εντέρου**

Σάββατο 18 Μαρτίου 2017
Αθήνα, Ξενοδοχείο Royal Olympic

**Η συμμετοχή είναι δωρεάν - Δεν απαιτείται εγγραφή
Θα χορηγηθούν Πιστοποιητικά Παρακολούθησης**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**Οι Διαιτολόγοι συναντούν τους Γαστρεντερολόγους
στις Ιδιοπαθείς Φλεγμονώδεις Νόσους του Εντέρου**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08:45 - 09:00 ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Γ.Ι. Μάντζαρης, Πρόεδρος ΕΟΜΙΦΝΕ
Θ.-Ε. Σιαλβέρα, Πρόεδρος ΠΣΔΔ

09:00 - 10:00 ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1

Προεδρείο: **Γ. Παπαθεοδωρίδης – Ε. Τσακαλίδου**

Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της τροφής και ...

- Γενετικών παραγόντων και ανοσιακού συστήματος του εντέρου
Γ. Μπάμιας
- Εντερικής χλωρίδας
Philippe Seksik

10:00 - 11:30 ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2

Προεδρείο: **Σ. Μιχόπουλος – Α. Κυριακού**

Πρακτικές πτυχές της θρέψης στις ΙΦΝΕ

- Πώς εκτιμάται το επίπεδο της θρέψης
Alicia Sandall
- Πώς εκτιμάται και διορθώνεται η αναιμία
Ι. Κουτρομπάκης
- Πώς εκτιμώνται και διορθώνονται οι διαταραχές των μικροθρεπτικών συστατικών
Κ. Καρατζή

11:30 - 12:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12:00 - 12:30 ΔΙΑΛΕΞΗ

Προεδρείο: **Α. Παπαδοπούλου – Ν. Βιάζης**

**Exclusive Enteral Nutrition in IBD:
An update of the evidence and clinical practice**
Κ. Gerasimidis

12:30 - 12:50 ΔΙΑΛΕΞΗ

Προεδρείο: **Δ. Χριστοδούλου – Α. Γκλιάτη**

The role of IBD nurse in nutritional support

Patricia Detrè

12:50 - 14:00 ΓΕΥΜΑ

14:00 - 14:45 ΣΥΝΕΔΡΙΑ 3

Προεδρείο: **Ι. Παναγιώτου – Κ. Gerasimidis**

Αμφιλεγόμενα θέματα στη διατροφή ασθενών με ΙΦΝΕ

- Συνδυασμένη Παρουσίαση: Συμπληρώματα Διατροφής (Ωμέγα 3, Curcumin, προβιοτικά, ευβιοτικά): Ναι ή όχι
Δ. Καραγιάννης και Χ. Δημοσθενόπουλος
- Υπάρχει κάποιος ρόλος για ειδικές δίαιτες; (FODMAPs, Δίαιτα χωρίς λακτόζη, Φυτικές ίνες)
Μ. Κοντογιάννη και Χ. Κατσαγώνη

14:45 - 16:15 ΣΥΝΕΔΡΙΑ 4

Προεδρείο: **Γ. Χουλιάρας – Μ. Κοντογιάννη**

Θεραπεία επιπελεγμένης/αναπηρικής νόσου του Crohn με διατροφικές παρεμβάσεις

- Το παιδί με υπολειπόμενη ανάπτυξη
Ο. Ζέρβα
- Περίοδος πριν και μετά το χειρουργείο
Α. Μπασχαλή
- Ο ασθενής με στομία/σύνδρομο βραχέος εντέρου
Ι. Παπακωνσταντίνου

16:15 - 16:45 ΔΙΑΛΕΞΗ

Προεδρείο: **Ε. Ρώμα – Κ. Καρμίρης**

What is New in IBD Nutrition?

Lihí Godny

16:45 - 17:00 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Γ.Ι. Μάντζαρης και Θ.-Ε. Σιαλβέρα

WORKSHOP

When the dietitians meet gastroenterologists in the field of Inflammatory Bowel Diseases

PROGRAMME

08:45 - 09:00 WELCOME

G.J. Mantzaris, *President (Hellenic Group for the Study of IBD)*
T.-E. Sialvera, *President (HDA)*

09:00 - 10:00 SESSION 1

Chair: G. Papatheodoridis – E. Tsakalidou

IBD: Interactions between diet and ...

- Genetic factors and the Gut mucosa-associated immune system
G. Bamias
- The Gut microbiota
Philippe Seksik

10:00 - 11:30 SESSION 2

Chair: S. Michopoulos – A. Kyriakou

Practical aspects of Nutrition in IBD

- How to assess the nutritional status
Alicia Sandall
- How to assess and correct iron-deficiency
I. Koutroubakis
- How to assess and correct micronutrient deficiencies
K. Karatzi

11:30 - 12:00 BREAK

12:00 - 12:30 STATE OF THE ART LECTURE

Chair: A. Papadopoulou – N. Viazis

Exclusive Enteral Nutrition in IBD: An update of the evidence and clinical practice

K. Gerasimidis

WORKSHOP

12:30 - 12:50 STATE OF THE ART LECTURE

Chair: D. Christodoulou – A. Gliati

The role of IBD nurse in nutritional support

Patricia Detrè

12:50 - 14:00 LIGHT LUNCH

14:00 - 14:45 SESSION 3

Chair: I. Panagiotou – K. Gerassimidis

Controversial issues in IBD Nutrition

- Tandem Presentation. Supplements in IBD (Omega 3, Curcumin, prebiotics, probiotics): Yes or No?
D. Karagiannis and H. Dimosthenopoulos
- Any role for specific diets in IBD (FODMAPs, Lactose-free, Fiber)?
M. Kontogianni and C. Katsagoni

14:45 - 16:15 SESSION 4

Chair: G. Chouliaras – M. Kontogianni

Nutritional treatment in complicated/disabling Crohn's disease

- The child with delayed growth
O. Zerva
- The peri-operative patient
A. Baschali
- The patient with a stoma/short bowel syndrome
I. Papakonstantinou

16:15 - 16:45 STATE OF THE ART LECTURE

Chair: E. Roma – K. Karmiris

What is New in IBD Nutrition?

Lihi Gondi

16:45 - 17:00 CONCLUSIONS

G.J. Mantzaris and T.-E. Sialvera

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΩΝ - ΟΜΙΛΗΤΩΝ

PATRICIA DETRE, Care Manager, Otsuka Pharma, Paris, France

KONSTANTINOS GERASIMIDIS, PhD, MSc, BSc, ANutr, FHEA Human Nutrition, School of Medicine College of Medicine, Veterinary, and Life Sciences, University of Glasgow, UK

LIHI GODNY, RD, Nutritionist Pouch Clinic and IBD Center, Department of Gastroenterology and Liver Diseases, Tel Aviv Medical Center, Israel

ALICIA SANDALL, Clinical & Research Dietitian, St Mary's Hospital, Imperial College Healthcare NHS Trust, London, UK

PR. PHILIPPE SEKSIK, MD, PhD Service de Gastroentérologie & Nutrition Hôpital Saint-Antoine, Paris, France

ΒΙΑΖΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Γαστρεντερολόγος, Διευθυντής Γαστρεντερολογικού Τμήματος Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός», Αθήνα

ΓΚΛΙΑΤΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, Πρόεδρος Συλλόγου Ατόμων με Νόσο του Crohn και Ελκώδη Κολίτιδα Ελλάδας

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΗΣ, MMedSci.PhDc, Κλινικός Διαιτολόγος-Βιολόγος, Προϊστάμενος Διαιτολογικού Τμήματος «Λαϊκό» Νοσοκομείο Αθηνών

ΖΕΡΒΑ ΡΑΝΙΑ, Κλινική Διαιτολόγος Νοσοκομείου Παίδων «Π. & Α. Κυριακού», Αθήνα

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Κλινικός Διαιτολόγος Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός», Αθήνα

ΚΑΡΑΤΖΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ, MSc, PhD, Κλινική Διαιτολόγος-Διατροφολόγος, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΙΠ), Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα

ΚΑΡΜΙΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, Γαστρεντερολόγος, Επιμελητής Α', Γαστρεντερολογικό Τμήμα, Βενιζέλειο Νοσοκομείο Ηρακλείου Κρήτης

ΚΑΤΣΑΓΩΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, MSc, PhD, Κλινική Διαιτολόγος, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία», Αθήνα

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΜΕΡΟΠΗ, Επίκουρη Καθηγήτρια Κλινικής Διατροφής, Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα

ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής Γαστρεντερολογίας, Γαστρεντερολογικό Τμήμα του ΠΕ.ΠΑ.Γ.Ν. Ηρακλείου Κρήτης, Adjunct Professor of Medicine, University of Pittsburgh, USA

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΩΝ - ΟΜΙΛΗΤΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΗ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Μικροβιολογίας, Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας – Διατροφής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα

ΜΑΝΤΖΑΡΗΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, Συντονιστής Διευθυντής του Γαστρεντερολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός», Αθήνα

ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Συντονιστής Διευθυντής του Γαστρεντερολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Α. «Αλεξάνδρα», Αθήνα

ΜΠΑΜΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Γαστρεντερολόγος, Επιμελητής Α' Πανεπιστημιακή Γαστρεντερολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Λαϊκό», Αθήνα

ΜΠΑΣΧΑΛΗ ΑΡΙΣΤΕΑ, MMedSci, Υποψήφια διδάκτωρ Χαροκοπέου Πανεπιστημίου, Προϊσταμένη Τμήματος Κλινικής Διατροφής Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός», Αθήνα

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, Παιδογαστρεντερολόγος, Επιστημονική Συνεργάτιδα «ΙΑΣΩ» Παίδων, Αθήνα

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, Παιδογαστρεντερολόγος, Υπεύθυνη Μονάδας Γαστρεντερολογίας και Ηπατολογίας της Α' Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία», Αθήνα

ΡΩΜΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, Ομότιμη Καθηγήτρια Παιδιατρικής Γαστρεντερολογίας, Α' Παιδιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών, Επιστημονική Υπεύθυνη Παιδογαστρεντερολογικού Τμήματος της Παιδιατρικής Κλινικής «Μητέρα», Αθήνα

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Καθηγητής Παθολογίας-Γαστρεντερολογίας της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Διευθυντής Πανεπιστημιακής Γαστρεντερολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Α. «Λαϊκό», Αθήνα

ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ, Επίκουρος Καθηγητής Γενικής Χειρουργικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αρεταίειο Νοσοκομείο Αθηνών

ΣΙΑΛΒΕΡΑ ΘΕΟΔΩΡΑ – Ειρήνη, PhD, Κλινική Διαιτολόγος – Διατροφολόγος, πτυχιούχος του Τμήματος Επιστήμης Διαιτολογίας - Διατροφής του Χαροκοπέου Πανεπιστημίου, Αθήνα

ΤΣΑΚΑΛΙΔΟΥ ΕΦΗ, Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Παιδογαστρεντερολόγος, Υπεύθυνος ιατρείου ΙΦΝΕ στη Μονάδα Γαστρεντερολογίας και Ηπατολογίας της Α' Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία», Αθήνα

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Ιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Διευθυντής Γαστρεντερολογικής Κλινικής ΠΕ.ΠΑ.Γ.Ν. Ιωαννίνων

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΟΜΙΦΝΕ

Επίτιμοι Πρόεδροι

**Δημήτρης Γ. Καραμανώλης †
Γεώργιος Κητής
Επαμεινώνδας Β. Τσιάνος**

Διοικητικό Συμβούλιο

**Πρόεδρος: Γεράσιμος Μάντζαρης
Αντιπρόεδρος: Ιωάννης Κουτρομπάκης
Γεν. Γραμματέας: Γεώργιος Μπάμιας
Ταμίας: Ιωάννης Παπακωνσταντίνου
Μέλη: Νικόλαος Βιάζης
Κωνσταντίνος Καρμίρης
Δημήτριος Χριστοδούλου**

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΠΣΔΔ

**Πρόεδρος: Θεοδώρα Ειρήνη Σιαλβέρα
Αντιπρόεδρος: Καλλιόπη Άννα Πούλια
Γεν. Γραμματέας: Παναγιώτης Βαραγιάννης
Ταμίας: Ανθούλα Ισμήνη Ναούμη**

Ειδικό Γραμματείο

**Νικόλαος Παπασπανός
Αναστασία Αναστασιάδου
Αλεξία Κατσαρού**

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Ελληνική Ομάδα Μελέτης Ιδιοπαθών Φλεγμονωδών Νόσων Εντέρου
Πατριάρχου Ιωακείμ 30 - 32, 106 75 Αθήνα
Τηλ./Fax: 210 7231332
www.eomifne.gr / info@eomifne.gr